

SKORPIONIT

Luokka: *Aracinhinda*, hämähäkkieläimet

Lahko: *Scorpionida*, skorpionit

Skorpionit ovat hämähäkkieläimiä, eivät siis hyönteisiä. Skorpioni on omalla tavallaan kiehtova terraariolemmikki, vaikka sylieläintä tästä kaverista ei saakaan. Yleisimmät lajit terraario-oloissa ovat keisariskorpioni, *Pandinus*- ja *Heterometrus*-suvun skorpionit. Nämä lajit ovat ulkoisesti näyttäviä: lähes mustia, kookkaita ja niillä on suuret sakset. Näiden lajien myrky ei ole niin voimakasta kuin monen muun skorpionin.

S skorpionilajeja tunnetaan yli 600 erilaista. Suurin osa on kotoisin trooppisesta ilmastosta, mutta niitä tavataan aina vuoristoista aavikoille.

Skorpionit ovat aktiivisimmillaan öisin. Päiväsaikaan ne hakeutuvat piiloon kivien ym. alle, mutta saattavat ne jonkin verran liikkua piilopaikkojensa lähistöllä myös päivisin.

TERRAARIO

Yhdelle skorpionille riittää noin 40-60 litrainen terraario, jonka pohjapinta-ala on noin 50 x 30 cm, tilavaatimukset vaihtelevat lajeittain. Korkeus ei ole kovin ratkaisevaa, skorpionit viettävät lähes kaiken aikansa terraarion pohjalla. Skorpionit eivät kiipeä lasia pitkin, mutta terraarion ilmanvaihtoritilää ja silikoni-saumoja pitkin ne saattavat hyvinkin yrittää kiivetä. Terraarion tulee siis olla kannellinen ja ehdottoman pakovarman. Kaikki skorpionit ovat myrkyllisiä. Vaikkakin myrkyjen voimakkuuksissa on suuria eroja ja joitain lajeja pidetään suhteellisen harmittomina, on viisain aina kohdella

skorpionia kuin se olisi erittäin myrkyllinen. Myös terraarion sijoittamisessa tulee siis olla erittäin huolellinen. Kissat ja muut lemmikkieläimet eivät saa olla kosketuksissa skorpionin kanssa, eikä terraariota saa sijoittaa niin, että pienet lapset pääsevät käsiksi siihen.

Varmista terraarion riittävä koko ja soveltuvuus jo ostotilanteesta Faunattaren henkilökunnalta. Skorpionit ovat yksineläjiä, ne kohtaavat lajitoverin ainoastaan lisääntymistarkoituksessa. Skorpioni on siis viisainta majoittaa terraarioonsakin yksin. Joitakin lajeja voi riittävän suuressa terraariossa pitää useampaakin, yleisin näistä lajeista on keisariskorpioni, *Pandinus*- ja *Heterometrus*-suvun lajit.

Skorpionia ei saa ulkoiluttaa terraarion ulkopuolella, ne ovat yllättävän vilkasliikkeitä ja mahdovan melko pieniin rakoihin ja koloihin. Skorpionia ei kannata myöskään ottaa kädelle, se voi pistää käsittelijää tai pudota kädestä ja loukkaantua kohtalokkain seurauksin. Mikäli skorpionia on syystä tai toisesta käsiteltävä esim. siirtämisen yhteydessä tapahtuu se parhaiten ohjaamalla skorpioni esim. pakasterasiaan.

TERRAARION SISUSTUS

Terraarion sisustus riippuu siihen laitettavan skorpionin lajista. Skorpionillekin voi sisustaa kauniin terraarion, joskin skorpionit

usein muokkaavat sisustuksen mieleisempään. Kosteista sademetsistä kotoisin olevat lajit vaativat erityyppisen terraarion kuin kuumilta ja kuivilta aavikoilta kotoisin olevat lajit. Tämä ohje keskittyy kahden yleisimmän, *Pandinus* ja *Heterometrus*-sukujen skorpionien hoitoon, jotka ovat kosteiden metsien lajeja.

Terraarion tulee sademetsälajeilla olla kostea (ei märkä), ihanteellinen ilmankosteus on lajista riippuen 60-80 % ja lämpötila 22-28 C.

Pohjamateriaaliksi sopii parhaiten turve, sammal tai näiden sekoitus, voit sekoittaa joukkoon hienoa hiekkaa, sillä monet lajit kaivavat mielellään ja hiekka auttaa tunneleita pysymään kasassa. Pohjamateriaalia on hyvä ollu terraariossa vähintään 5-10cm, mielusti enemmänkin. Ripottelemalla pohjamateriaalin päälle esim. kaarnahaketta, kuivia lehtiä, kuivaa sammalta tai kaikkia näitä saat terraarion pohjasta erittäin luonnollisen näköisen.

Skorpionit kaipaavat myös piilopaikkoja, joiden alle ne voivat kätkeytyä päivisin. Hyviä vaihtoehtoja ovat kaarnanpalat, kukkaruukut, juurakot, akvaariokoristeet ja lemmikkieläinliikkeissä myytävät valmiit terraarioluolat.

Jos rakennat itse piilopaikkoja esim. kivistä, kiinnitä rakennelma akvaariosilikonilla, jottei se romahda skorpionin päälle.

Terraarioon voidaan laittaa kasvillisuutta, mutta välttämätöntä se ei ole. Kasvillisuutena voidaan käyttää oikeita kasveja, jotka ovat oiva apu ilmankosteuden ylläpitämiseen ja tuovat terraarioon luonnollisen ilmeen. Myös muovi- ja silkkikasvit käyvät hyvin.

OLOSUHTEET

Skorpionien olosuhteissa on lajikohtaisia eroja, joten tarkista aina etukäteen, minkälaiset olosuhteet hankkimasi laji tarvitsee. Terraarion lämpötilaksi riittää useimmilla lajeilla huoneenlämpö. Mikäli lämpötilaa kuitenkin tarvitsee nostaa, käytetään matalatehoista hehkulamppuspotia, joka sijoitetaan siten, ettei eläin voi siinä itseään polttaa. On tärkeää huolehtia ettei lämpötila nouse liian korkeaksi, sillä liian korkeatkin lämpötilat voivat olla skorpionille kohtalokkaita. Sijoita terraario niin, ettei siihen paista aurinko, sillä suljetussa tilassa lämpötila voi aurinonpaisteessa kohota liian korkeaksi. Jatkuva korkea lämpötila myös kiihdyttää skorpionin aineenvaihduntaa ja näin lyhentää sen elinikää. Terraarion alle sijoitettavat lämpömatot ja -kaapelit eivät hämähäkieläimille sovellu, sillä skorpionienkin luontaiseen tapaan kuuluu kaivautua maahan, mikäli lämpötila nousee liian korkeaksi. Hehkulampulla lämpö tulee ylhäältä, kuten luonnossakin. Muuta valaistusta ei tämän lisäksi tarvita. Yöksi valaistus sammutetaan. Terraarion riittävää ilmankosteutusta ylläpidetään säännöllisellä sumuttamisella. Sumuttamiseen soveltuu esim. kukkasumuttimin. Terraarioon on hyvä laittaa lämpömittari ja kosteusmittari, jotta olosuhteita voidaan tarkkailla. Skorpionit juovat vettä sumutteilusta tulevasta vesipisarosta,

mutta tämän lisäksi terraarioon on hyvä sijoittaa laakea vesiasia. Vesi pidetään puhtaana, vaihtamalla se säännöllisesti.

Nuori *Heterometrus spinifer*

RUOKINTA

Skorpionit syövät luonnossa hyönteisiä, sekä pieniä nisäkkäitä, matelijoita ja sammakkoeläimiä. Terraariossa ruokalistalle kuuluvatkin erilaiset hyönteiset; jauhomadot, jättijauhomadot, vahakoin toukat, torakat, sirkat jne. Kesäisin ruokavaliota voi täydentää pyydystämällä ulkoa skorpionille sopivia herkkupalloja: perhosia, toukkia, matoja, hämähäkkejä, mitä vain. Kaikki sopivasti skorpionin saksiiin mahtuva sopii sille ruoaksi. Ruokavaliota on hyvä pitää monipuolisena, syöväthän skorpionit luonnossakin lähes kaiken, mitä kiinni saavat. Erillisiä vitamiinilisä ei tarvita. Varo ylirokkimasta skorpioniasi, sillä liikaruokinta kiihdyttää skorpionin aineenvaihduntaa ja lyhentää siten skorpionin elinikää. Skorpionit voivat paastota viikkoja, jopa kuukausia, joten mikäli skorpioni ei ulospäin näytä laihalle, ei useimmiten ole syytä huolestua, vaikka skorpioni kieltäytyisi ruoasta pitkäänkin.

LISÄÄNTYMINEN

Sukupuolien tunnistus onnistuu kokeneelta harrastajalta skorpionin vatsasukasia tutkimalla. Lisääntymiseen tarkoitettu pari - varsinkin naaras - on syytä ruokkia hyvin, jotta nahisteluilta vältyttäisiin.

Jotkin trooppiset lajit kaipaavat "sadekauden" lisääntyäkseen, mutta lisääntyminen voi onnistua ilmankin. Tämä tarkoittaa terraarion ilmankosteuden nostoa hieman siitä, mitä se normaalisti on.

Skorpionipariskunnan pariutumisrituaali alkaa "soidintanssilla". Tanssi tapahtuu mahdollisimman tasaisella alustalla (esim. liuskekivi) ja kestää muutamasta minuutista muutamaan tuntiin, jopa päiviä. Tanssin huipennukseksi uros laskee sperman tanssialustalle ja ohjaa naaraan sen päälle. Naaras kerää sperman sukuelimiinsä ja on täten tullut kantavaksi. Kantava naaras siirretään omaan terraarioonsa.

Kantoaika vaihtelee eri lajeilla, mutta tyypillisesti se on noin 5-6 kuukautta *Pandinus* ja *Heterometrus* -sukujen lajeilla.

Stressaantunut naaras saattaa syödä jälkeläisensä, joten naarasta ei saa häiritä lainkaan kantoaikana.

Heti synnyttyään poikaset kiipeävät naaraan selkään ja pysyvät siellä viikon tai kaksi. Poikaset ovat aluksi valkoisia, mutta tummuvat nahanvaihtojen myötä. Kun poikaset laskeutuvat emon selästä ne on välittömästi siirrettävä omiin terraarioihinsa, jotta naaras ei syö niitä. Pienet skorpionivauvat hoidetaan kuten täysikasvuisetkin.

Teksti ja kuvat © Faunatar-ketju. Ohjeen jakaminen ja kopiointi sallittu ainoastaan Faunatar-ketjun myymälöille.

